

[Hartel.]

der i Dag er af den nye Prisaftalelov, specielt vedrørende en Klage, jeg ved er indsendt, og som mit Parti har gjort sig identisk med ved ogsaa at indsende den, nemlig vedrørende den Trust, der er dannet af Drittelstav-Fabrikkerne.

Efter de Oplysninger, som er fremkommet, skal der være anmeldt 355 Prisaftaler; heraf var der den 5. April i Aar indført i Kontrolraadets Register 124 Aftaler. Det vil altså sige, at skal man gaa frem med samme Fart over for de resterende 231, vil der gaa baade Vinter og Vaar, inden vi er færdige med at faa hele dette Materiale offentliggjort. Men det kan ikke skjules, at vi maa være Ministeren taknemmelig for selve det, at der er lavet dette Register, for dér kan man faa et Indtryk af Regeringens økonomiske Politik ved at gennemgaa de enkelte Aftaler.

Det viser sig, at af de 124 Prisaftaler, der er registreret indtil i Dag, er de 96 en direkte Følge af Valutaordningen, i det mindste er de opstaaet, efter at Valutaordningen er blevet gennemført. Det er ikke for meget at sige, at Samfundet er gennemsyret af Prisaftaler, og de forfølger de enkelte Borgere bogstavelig talt lige fra Vuggen til Graven, det kan derfor fedt hjælpe, at Arbejdslønnen med visse Mellemrum sættes op, det vil højst udligne den Fordyrelse af Varerne, der bl. a. skyldes Prisaftalerne.

Derfor forstaar jeg meget godt, at Regeringen er betænkelig ved et Valg paa det nuværende Tidspunkt, idet Fordyrelsen af Varerne melder sig som en Realitet i alle Hjem. Jeg mener derfor at have nogen Ret til at spørge den højtærede Minister, hvorledes det er Meningen at benytte Prisaftaleloven, for det er kun ganske ubetydelige Omraader, der hidtil er skredet ind over for, og det Omraade, som jeg har gjort opmærksom paa, er der intet andet sket ved, end at man har offentliggjort Prisaftalen.

Jeg kunde tænke mig, da jeg hørte det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch udtale, at han var glad ved disse Offentliggørelser, at det var et Led i en storstilet Socialisering: Først Indseende med de forskellige Virksomheder og deres økonomiske Forhold og derefter Overtagelse! Ud fra dette Synspunkt har vi naturligvis aldrig tænkt os at støtte Prisaftalelovens Genneførelse.

Den Klage, som jeg omtalte, og som nu løber paa 5te Aar, mener jeg, det var rimeligt, at der nu blev truffet en Afgørelse

i, saa meget mere som Rigsgadvokaturen paa et tidligere Tidspunkt mente, at det var rimeligt at faa denne Sag frem til en Afgørelse ved Domstolene. Jeg maa derfor i Dag over for den højtærede Minister, som jeg nu til min Glæde ser er kommet til Stede, gentage mit Spørgsmaal om, hvordan det gaar med Klagen af 7. Juli 1934 og med mit Partis Klage af 3. Februar i Aar, idet jeg maa mene, at Ministeren paa Basis af Lovens § 3 har Ret til at indhente alle Oplysninger fra Raadet om disse Forhold.

Af de sidst offentliggjorte Prisaftaler vedrørende Bøgetræ og Stavfabrikkernes Forhold i det hele fremgaar det ogsaa, at der er et Samarbejde mellem Statsskovene og denne Trustdannelse, og at Statsskovene holder sig de Priser efterrettelig, som Trusten i øvrigt fastsætter. Jeg maa meget beklage, at Statsskovene har ladet sig forlede til at gaa ind paa disse Aftaler. Det er meget betænkeligt, og det vil give de andre, som har indgaaet Aftalerne, et Skær af Ret til at forfølge den Prispolitik, som disse Aftaler er et Udtryk for.

Naar vi fra vor Side har draget dette frem, er det, fordi vi føler vort Ansvar over for den Prisaftalelov, vi har været med til at vedtage. Det er ikke saaledes, at vi mener, at vi kan vende tilbage til frie Erhvervsforhold. Det har jeg mange Gange givet Udtryk for. Vi er ikke Tilhængere af Liberalismen i den gammeldags Forstand, idet vi tror, den er upraktisk under de nuværende Forhold. Det er ikke af Had til Liberalismen, for den er en Arbejdshypotese som saa mange andre. Men vi maa forlange, at der fra Statsmagts Side, naar Bemyndigelse foreligger, skrives ind over for de Prisdannelser, som maa skønnes at være urimelige.

Den danske Bonde har i den Tid, der er gaaet fra Grundloven blev givet indtil nu, væsentlig været at samle om tre Ideer, en religiøs Idé, en national Idé, opstaaet af Samhørighedsforholdet mellem Mand og Jord, og en erhvervsøkonomisk Idé, bygget paa en liberalistisk Opfattelse. Vi mener, at den danske Bonde har haft megen Ulykke af det sidste, men megen Lykke af det første, og derfor har vi sat ind og søgt at skabe Forstaaelse af, at det, det gælder om for Bondestanden under vor Tids Forhold, er, at der skabes Ligeret for ham i det Samfund, vi lever i, og med de Midler, der er til Raadighed. Vi kræver det samme Syn af Statsmagten i Dag, som var raadende paa det Tidspunkt, da Stavnsbaandet blev løst, nemlig at Statsmagten skal være den udlignende